



Joan Bonhof

## Onbegrip en verzoening

**Op het moment van schrijven wordt de Mieraskerk in Krimpen aan den IJssel beschermd na het afsteken van een vuurwerkbom en bedreigingen met brandstichting. De afgelopen maanden zijn 'journalisten verhaal wezen halen' bij de kerk naar aanleiding van theologisch-ethische standpunten en het vermeende gebrek aan naleven van coronamaatregelen.**

Als iets helder wordt in deze gebeurtenissen, is het wel dat er sprake is van twee werelden die volkomen uit elkaar zijn gegroeid. Enerzijds de reformatorische wereld die theologisch en ethisch op belangrijke punten niet is veranderd en verbaasd is over het gebrek aan historisch denken bij anderen. Anderzijds seculieren die niet kunnen begrijpen dat religie meer is dan een hobby en bij wie journalistieke vrijheid en individuele keuzes dan weer heilig zijn.

### Kloven

Waarom schrijf ik dit? In Israël spelen de verschillen tussen bevolkingsgroepen ook. Maar dan zijn de verschillen en het wederzijdse onbegrip nog groter. En zijn er niet twee bevolkingsgroepen die elkaar niet begrijpen, maar zijn er meerdere 'kloven' zichtbaar... Bekend is het Israëlisch-Palestijns conflict. Maar ook onder de Palestijnen zijn er verschillen zichtbaar: een christelijke minderheid probeert haar leven te leiden tussen de moslimmeerderheid, met alle vragen die daarbij een rol spelen.

Onder de Joods-Israëlitische bevolking heeft de coronacrisis de aanwezige breuklijnen tussen ultra-orthodoxen en seculieren vergroot. Na de stichting van de staat Israël kregen ultra-orthodoxen een aantal vrijheden, bijvoorbeeld vrijstelling van de dienstplicht. Hoewel de staat Israël formeel een seculier land is (seculier in de betekenis van levensbeschouwelijk neutraal), zijn er diverse regels die passen bij het (ultra)orthodoxe gedachtengoed. Op de sabbat rijdt er geen openbaar vervoer. Rabbijnen spelen verder een grote rol rond de huwelijks-



sluiting. U kunt zich voorstellen dat met name veel seculieren van deze afspraken afwillen. En als dan een groot deel van de bevolking letterlijk thuis zit in lockdown en veel ultra-orthodoxen wel bij elkaar komen in grotere groepen, stijgt het onbegrip en de onderlinge spanning.

### Vrede

Als christenen zijn wij geroepen om vrede te zoeken en die na te jagen (1 Petrus 3:11). Daar kan zelfs lijden vanwege de gerechtigheid bij horen (vers 13). Vrede heeft in de Bijbel allereerst te maken met de relatie met God. Maar vrede gaat ook over intermenselijke relaties. Het Centrum voor Israël Studies herkent dit als een belangrijk aspect in het diaconale werk in Israël en de Palestijnse gebieden. Niet dat we de pretentie hebben om de problemen in Israël en de Palestijnse gebieden op te lossen. Maar toch, met onze beperkte middelen en op kleine schaal willen we bijdragen aan we-

derzijds begrip, herstel van vertrouwen en verzoening.

Hoe dan? Stel dat een Palestijnse en een Joodse jongere samen een trektocht maken door de woestijn en samen in een tent slapen? Zó leren samenwerken en elkaar leren zien als medemens? De 'vijand' is dan geen abstract beeld meer, maar komt tot leven in een mens van vlees en bloed. Die ook een levensverhaal heeft met liefde, hoop, pijn en angst.

### Lange weg

In Israël en de Palestijnse gebieden zijn diverse organisaties actief op het gebied van verzoening. Eén van deze organisaties, Musalaha (Arabisch voor verzoening), kiest er voor om jongeren uit verschillende groepen (christenen, moslims, Joden) bij elkaar te brengen in jongerenkampen in de woestijn. Op basis van een professioneel programma leren de jongeren elkaar kennen en stapsgewijs in gesprek te raken over hun identiteit en de politieke en maatschappelijke conflicten.

Dit is een heel kwetsbaar traject, waar zo maar emoties naar boven kunnen komen. Het is een lange weg om te gaan. Maar juist voor een christen liggen hier mogelijkheden om door oprechte aandacht voor de ander, met liefdevolle woorden iets te laten zien van de liefde van de Heere Jezus. Daarom is onze steun meer dan de moeite waard! «

*Ds. J.H. Bonhof is directeur van het CIS.*